

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 299/2011-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. augusta 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. J., D., a J. J., D., vo veci *namietaného* porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Veľký Krtíš v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 1297/2009 a postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 1441/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. J. a J. J. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. marca 2011 doručená sťažnosť J. J. a J. J. (ďalej len „sťažovatelia“), *ktorou namietajú* porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Veľký Krtíš v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 1297/2009 a postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 1441/2010.

2. Sťažovatelia vidia porušenie svojho základného práva garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy v tom, že v označenom exekučnom konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 5 Er 1297/2009 a súčasne vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1 Er 1441/2010, v ktorom sú sťažovatelia v procesnom postavení povinných, nekonali okresné sudy o ich námietke proti exekúcii efektívne a plynulo tak, aby nedochádzalo k zbytočným prieťahom. Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú, že od 20. júla 2008 až do podania ústavnej sťažnosti okresné sudy neuskutočnili žiadny relevantný úkon, ktorý by smeroval k právoplatnému rozhodnutiu o podaných námietkach proti exekúcii a zároveň v tejto súvislosti podotýkajú, že počas celej doby konania nemali ani žiadnu vedomosť o aktuálnom stave veci.

3. Na podporu svojej argumentácie sťažovatelia poukazujú na ustanovenie § 50 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), podľa ktorého o námietkach proti exekúcii rozhodne súd najneskôr do 60 dní od ich doručenia, pričom sťažovatelia zdôrazňujú, že táto lehota zo strany konajúcich súdov dodržaná nebola.

4. Na základe uvedeného sťažovatelia v petite sťažnosti žiadajú vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 5 Er 1297/2009 a v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1 Er 1441/2010. Sťažovatelia taktiež požadujú, aby ústavný súd prikázal okresným súdom spoločne a nerozdielne zaplatiť sťažovateľom primerané zadost'učinenie v sume 100 000 €. Primerané zadost'učinenie sťažovatelia odôvodnili tým, že neistota vyplývajúca zo zdĺhavého konania im spôsobuje psychický stres a nepriaznivo vplýva na ich celkový zdravotný stav.

5. V závere sťažovatelia s poukazom na svoje majetkové pomery žiadajú, aby im v konaní pred ústavným súdom bol ustanovený právny zástupca.

6. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovatelia nevyčerпали opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré im zákon na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje, a na použitie ktorých sú sťažovatelia oprávnení podľa osobitných predpisov.

10. Iným právnym prostriedkom, ktorý poskytuje ochranu sťažovateľmi označenému základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, je sťažnosť na prietahy podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Ústavný súd k tomu zároveň dodáva, že v zmysle ustálenej judikatúry sa podanie sťažnosti na prietahy podľa zákona o súdoch považuje za vyčerpanie účinného prostriedku nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde len v tom prípade, ak sťažovatelia poskytnú príslušnému súdu dostatočný priestor na prijatie opatrení pre účely nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného jeho nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (podobne IV. ÚS 74/05, IV. ÚS 48/06, II. ÚS 101/06).

11. Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že 21. februára 2011 podali predsedovi Okresného súdu Banská Bystrica sťažnosť na prietahy. Vzhľadom na to, že ústavnému súdu bol návrh doručený 17. marca 2011, t. j. po uplynutí menej než jedného mesiaca od odoslania podania predsedovi Okresného súdu Banská Bystrica, ústavný súd posudzuje podanie sťažnosti na prietahy podľa zákona o súdoch zo strany sťažovateľov iba ako formálny úkon, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak takáto sťažnosť mohla mať. Zjavnú formálnosť podanej sťažnosti na prietahy predsedovi okresného súdu zvyrazňuje skutočnosť, že sťažovatelia podali návrh na ústavnom súde skôr než im bola doručená odpoveď predsedu Okresného súdu Banská Bystrica s vyjadrením o ďalšom predpokladanom postupe v konaní.

12. Ústavný súd konštatuje, že okresnému súdu nebola po podaní sťažnosti na prietahy podľa zákona o súdoch poskytnutá primeraná lehota na prijatie účinných opatrení proti zbytočným prietahom v napadnutom konaní. Sťažovateľom pritom nebránila žiadna prekážka, aby včas a aktívnym spôsobom hájili svoje základné právo, porušenie ktorého ústavnou sťažnosťou namietajú. Ústavný súd v tejto súvislosti a reagujúc na argument sťažovateľov, že *„od dátumu 20. 07. 2008 do dátumu 08. 02. 2011 sme vôbec nič nevedeli, čo sa s danou vecou robí a koná“*, poukazuje aj na jednu zo základných zásad práva, ktorou je *„vigilantibus iuris“*, teda bdelým patrí právo alebo nech si každý stráži svoje práva

vrátane označeného základného práva na prejednanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy.

13. Napriek už vyslovenej neprípustnosti ústavnej s'ťažnosti ústavný súd z dôvodu presvedčivosti tohto rozhodnutia považuje za potrebné stručne sa vyjadriť aj k priebehu namietaného konania. Z vyžiadaného vyjadrenia k s'ťažnosti a chronologického prehľadu úkonov v spise Okresného súdu Banská Bystrica vedenom pod sp. zn. 1 Er 1441/2010 vyplýva, že 22. júla 2009 (s'ťažovatelia v s'ťažnosti mylne uvádzajú rok 2008) boli Okresnému súdu Veľký Krtíš postúpené súdnou exekútkou námietky s'ťažovateľov proti exekúcii. Na základe uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15 NcC 30/2010-53 z 9. júna 2010 o vylúčení sudcov Okresného súdu Veľký Krtíš z prejednávanej veci a o prikázaní veci Okresnému súdu Banská Bystrica bol spis Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 5 Er 1297/2009 3. augusta 2010 postúpený Okresnému súdu Banská Bystrica. Ďalší priebeh konania pred Okresným súdom Banská Bystrica bol poznačený predovšetkým procesnými úkonmi s'ťažovateľov, ktorí, okrem iného, namietali vyčíslenie predbežných trov exekúcie, zaujatosť konajúcej súdnej exekútky a žiadali povolenie odkladu exekúcie až do právoplatného skončenia iných súdnych konaní pred Krajským súdom v Banskej Bystrici a Najvyšším súdom Slovenskej republiky. Proti viacerým rozhodnutiam súdu prvého stupňa podali s'ťažovatelia odvolanie. Dĺžku konania ovplyvnilo aj rozhodovanie o oslobodení s'ťažovateľov od súdnych poplatkov. Okresný súd Banská Bystrica napokon rozhodol o námietke s'ťažovateľov proti exekúcii uznesením č. k. 1 Er 1441/2010-100 z 10. marca 2011 tak, že ich námietky proti exekúcii a predbežným trovám exekúcie zamietol. Uznesením č. k. 1 Er 1441/2010-105 z 10. marca 2011 Okresný súd Banská Bystrica povolil odklad exekúcie do právoplatného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o dovolaní s'ťažovateľov proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12 Co 64/2009 z 26. marca 2009 a do právoplatného rozhodnutia o obnove konania proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3 C 343/2007 z 21. januára 2009.

14. Ústavný súd konštatuje, že na doterajšiu dĺžku namietaného konania majú objektívne vplyv aj procesné úkony s'ťažovateľov, na ktoré majú na jednej strane právo, ale

na druhej strane skutočnosť, že v dôsledku ich uplatnenia došlo k predĺženiu namietaného konania, nemôže byť pripísaná na ťarchu okresného súdu. Zákonný procesný postup konajúcich súdov má v tomto prípade prednosť aj pred procesnou lehotou podľa § 50 ods. 2 Exekučného poriadku. Ústavný súd z chronológie úkonov a postupu konajúcich súdov nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by signalizovala zbytočné prietahy, ktoré by mohli znamenať porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto bolo možné sťažnosť odmietnuť aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

15. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia. Keďže sťažnosť bola odmietnutá pre neprípustnosť, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľov uplatnenými v sťažnosti nezaoberal.

16. Z dôvodu, že v návrhu ide zrejme o bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavných práv, ústavný súd nepovažoval za potrebné ustanoviť sťažovateľom právneho zástupcu z radov advokátov a námietkami sťažovateľov sa zaoberal v rozsahu, ktorý mu bol zrejmy z petitu sťažnosti, ako aj jej odôvodnenia a príloh.

17. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto sťažovateľom nič nebráni v tom, aby v prípade, ak by okresný súd v ďalšom priebehu konania nepostupoval efektívne a plynulo, podali v tej istej veci opätovne sťažnosť ústavnému súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2011